

Презентація багаторічної програми Нансена для України

Стортинг, 16 лютого 2023 року

Прем'єр-міністр Йонас Ґар Стьоре, вступ і завершення

Президент Зеленський (на екрані позаду мене),

Президент Стортингу,

пані та панове,

ласкаво просимо на цю історичну сесію.

Пане Президенте, для нас велика честь, що Ви знову тут сьогодні з нами на екрані у норвезькому парламенті. Перш ніж ми продовжимо, я відійду назад, щоб сфотографуватися з лідерами усіх політичних партій і Вами, і таким чином зафіксувати цю подію.

Пане Президенте, ласкаво просимо. Ви перебуваєте зараз майже в Осло.

Я хочу спочатку зробити невелике звернення. Я зроблю це своєю рідною мовою, норвезькою, але я знаю, що Вам переслали текст, щоб Ви могли прочитати це звернення в перекладі.

Шановні пане та панове!

24 лютого минулого року ми прокинулися та дізналися про те, що Україна зазнала нападу з боку Білорусі - на півночі, з боку Донбасу - на сході, та з боку Кримського півострова - на півдні.

Саме цей ранок, коли танки перетнули кордон і бомбардувальники залетіли в український повітряний простір, став переломним моментом в історії Європи.

Це стало початком першої нападницької та загарбницької війни в Європі з часів Другої світової війни. Щодня нас зворушує жахлива жорстокість цієї війни.

Батьки і матері втрачають своїх дітей.

А діти втрачають мам й тат.

Вбивають невинних людей.

Мільйони людей змушені залишити свої домівки.

Деякі міста й села розбомблені вщент.

У мені досі живуть спогади про зустріч із жертвами війни, коли я приїздив до України минулого літа.

Але водночас мене знову і знову вражає та зворушує мужність і стійкість українців, які відстоюють незалежність своєї країни, і те, що є найголовнішим для усіх нас, а саме свободу.

Це нагадує нам про те, що ця війна не вирішується лише кількістю солдатів та зброєю. Тут йдеться також про те, за що ви боретесь і з ким ви боретесь.

І в цій вірі – в цій боротьбі – Україна не одна. Усі ми, присутні тут - разом з вами, українці.

Сьогодні переважна більшість Стортингу висуває програму підтримки для України.

Програму було названо на честь лауреата премії миру Фрїтьйофа Нансена, який доклав величезних зусиль в Україні сто років тому. У своїй Нобелівській промові у 1922 році Нансен зробив заклик, який я хотів би процитувати та повторити.

Він сказав, що «всі повинні долучитися до роботи», «ми повинні відправити наших вістових, ми повинні запалити тури, щоб вони сяяли з усіх гір. Ми повинні підняти наші прапори в усіх країнах, ми повинні створити ланцюг братерства по всьому світу».

І це саме те, що ми робимо сьогодні разом, ми запалюємо тури в Норвегії, щоб вони світили з усіх наших гір.

Ми, які сьогодні тут зібралися, представляємо різні партії, представляємо норвезький народ і різні політичні програми.

Щодня ми зустрічаємося для дебатів, обміну думками та переговорів.

Це є показником нашого суспільства.

Але це також і показник норвезької демократії, який демонструє наше вміння об'єднатися навколо вирішення питань, які саме цього і вимагають.

І головним серед таких питань є захист демократії та народовладдя. Саме це об'єднує нас, не дивлячись на протиріччя та відмінності у поглядах. Прикладом цього є те, як ми сьогодні працюємо над програмою Нансена для України.

Загальна вартість програми становить 75 мільярдів норвезьких крон (7,5 мільярдів євро), і вона включає військову підтримку законної самооборони України, короткострокову гуманітарну підтримку цивільних осіб та внески у відбудову українського суспільства там, де це можливо.

Важливе повідомлення полягає в тому, що ця підтримка розрахована на п'ять років, з 2023 по 2027 рік – тобто вона триватиме і після наступних виборів під час наступного парламентського строку. Ми сьогодні підписалися під цим як політичні лідери.

Крім того, переважна більшість партій прийняла рішення виділити цього року п'ять мільярдів крон на додатковий грант для південних країн, що розвиваються, і які особливо постраждали від глобальних наслідків війни.

Для українців ця війна – це щоденне кровопролиття.

Але для Норвегії ця війна також є загрозою. Це стосується нас.

Міжнародне право – це наша першооснова.

Наша безпека, добробут і свобода дій ґрунтуються на світі, в якому панує законодавство.

Відносини між державами побудовані на силі закону, а не за законами сили.

Тобто, ми однаково ставимося до прав як великих, так і малих держав.

І, що не менш важливо, суверенні держави мають право захищати себе, і для свого самозахисту вони мають право отримувати допомогу від друзів.

Війна Росії проти України порушує всі ці принципи, такі важливі для Норвегії та наших національних інтересів.

Тому боротьба українців – це і наша боротьба.

Ваша свобода – це також і наша свобода.

Вельмишановний пане Президенте,

Отже, це те, про що я хотів повідомити. Від імені норвезького народу та політичних партій в парламенті я хочу сказати Вам, пане Президенте Зеленський, що я хочу відзначити Вас за Вашу мужність, мужність Вашого народу; і я хочу сказати Вам і українському народові: «Ми з вами».

А зараз я маю приємність надати слово Вам, шановний пане Володимире, для виступу в парламенті. Прошу.

(Президентська промова, див. відеозапис).

Дякую, пане Президенте, дякую, Володимире, що Ви знову звернулися до парламенту – як Ви сказали, у березні минулого року, а тепер у лютому.

Ви друг Норвегії, і ми підтримуємо Вас – будьте впевнені в цьому.

Ми знаємо, що Ви маєте повернутися до виконання своїх обов'язків – ми захоплюємося Вашою мужністю – тож будьте впевнені, що норвезький народ разом з вами у вашій боротьбі за свободу. Тож дякуємо Вам, пане Президенте, і ми з нетерпінням чекатимемо знову на зустріч з Вами у скорому часі.

Зараз ми заслухаємо партії, і я дам слово міністру фінансів, а потім парламентським лідерам за чергою. Прошу, міністр фінансів.

(Заключний коментар)

Тож, я хотів би подякувати парламентським лідерам партій, які зробили свій внесок під час проведених дискусій.

Позитивний показник нашого суспільства полягає в тому, що ми ведемо жваві дискусії у Стортингу щодо актуальних тем і не завжди погоджуємось один з одним; але в разі ситуацій такого великого масштабу ми відкладаємо всі непорозуміння, тому що нас багато що об'єднує. Саме це сьогодні ми тут і продемонстрували.

Я хотів би звернутися до тих українців, які проживають у Норвегії, і висловити важливість того, що ви сьогодні знаходитесь тут з нами. Ви послухали свого Президента. Ми вислухали європейського лідера, який зараз має історично важливий голос у підтримку свободи, і, як сказала Ірен, ми стурбовані тим, що, незалежно від того, з України ви чи з Росії, ви повинні бути в безпеці в Норвегії і про вас добре піклуватимуться. Багато приїхало з України до Норвегії, і ще багато приїде, і ми будемо добре піклуватися про них в нашій країні.

Також я хотів би подякувати всім тим, хто зробив внесок у створення цього пакету; багатьох з них зараз тут немає, але це гарні працівники в міністерствах, наші представники в Україні, наші партнери в Європі.

Ми обговорювали цю програму з нашим союзником, партнерами і сусідами.

Зрештою, кожна країна має оцінювати свої фінансові можливості, а вони в усіх різні. Але, як сказав Президент Зеленський і як сьогодні сказали кілька моїх колег, саме цей п'ятирічний термін я хотів би і підкреслити. Те, що ми уклали політичну угоду, зобов'яже нас дотримуватися її після наступних виборів; і те, що ми говоримо Україні, не є короткостроковою кількісною програмою допомоги, а є довгостроковими зобов'язаннями.

І наостанок, варто зауважити, що ми також отримали переважну більшість голосів за те, щоб допомогти на півдні.

Отже, на цьому цей захід буде завершено, і я дякую вам за присутність і плідну участь.

Щиро дякую.